Truyện cổ tích

Em Bé Thông Minh

Tranh khắc gỗ Đông Hồ

Tranh minh hoạ được thực hiện bởi

truyentranhcotich.io.vn

Nghe truyện có lời đọc, xem tranh động và chơi đố vui miễn phí tại
truyentranhcotich.io.vn

Viên quan đi tìm người tài

Ngày xưa, có một ông vua muốn tìm người tài giỏi giúp nước. Vua sai một viên quan đi dò la khắp nơi.

Đến đâu, quan cũng ra những câu đố oái oăm để thử tài mọi người.

Đã mất nhiều công tìm kiếm, nhưng quan vẫn chưa thấy ai thật lỗi lạc.

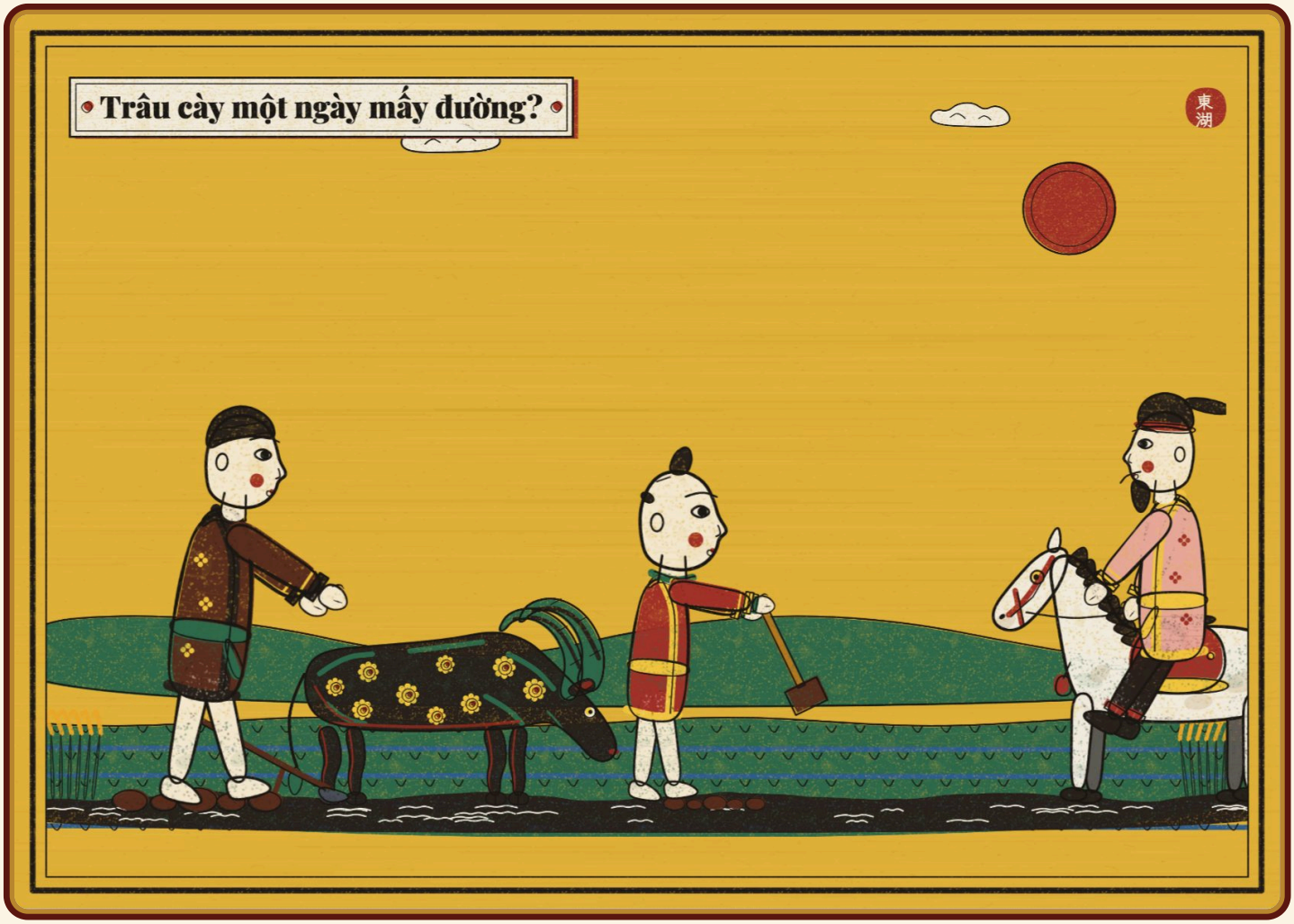

Trâu cày một ngày mấy đường?

Một hôm, quan đi qua một cánh đồng, thấy hai cha con đang làm ruộng: cha đánh trâu cày, con đập đất. Quan dừng ngựa lại hỏi:

“Này, lão kia! Trâu của lão cày một ngày được mấy đường?”

Người cha còn đang ngẩn ra chưa biết trả lời thế nào, thì đứa con chừng bảy, tám tuổi đã nhanh miệng hỏi vặn lại:

“Thế xin hỏi ông câu này đã. Nếu ông trả lời đúng ngựa của ông đi một ngày được mấy bước, tôi sẽ cho ông biết trâu của cha tôi cày một ngày được mấy đường.”

Quan sửng sốt, biết mình đã gặp người tài, bèn hỏi tên họ, quê quán hai cha con, rồi phi ngựa về tâu vua.

Ba con trâu đực

Vua mừng lắm, nhưng vẫn muốn thử tài thêm lần nữa. Vua ban cho làng ấy ba thúng gạo nếp và ba con trâu đực.

Lệnh vua truyền: phải nuôi sao cho ba con trâu đực đẻ thành chín con, năm sau nộp đủ, không thì cả làng phải tội.

Dân làng lo lắng, họp bàn mãi không ra cách. Em bé bảo cha thưa với làng làm thịt hai con trâu, đồ hai thúng gạo nếp cho cả làng ăn một bữa.

Còn một con trâu, một thúng gạo thì để làm lộ phí cho hai cha con lên kinh. Người cha sợ cả nhà mang tội, em bé quả quyết:

“Cha cứ mặc con lo liệu, thế nào cũng xong xuôi mọi việc.”

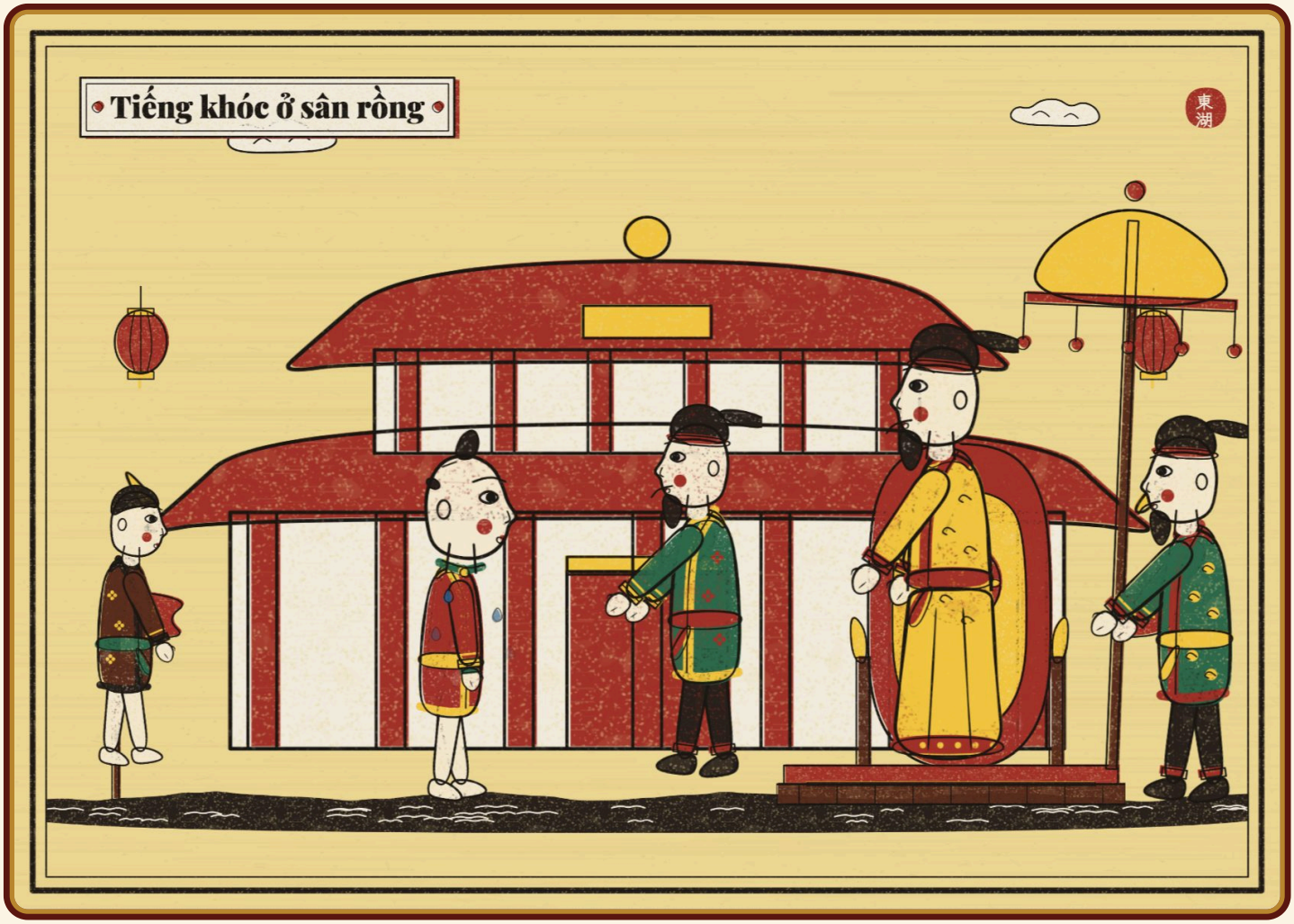

Tiếng khóc ở sân rồng

Hai cha con lên kinh. Em bé bảo cha đứng đợi ngoài, còn mình lẻn vào sân rồng khóc um lên. Vua cho gọi vào hỏi, em vờ vĩnh tâu:

“Mẹ con mất sớm, mà cha con không chịu đẻ em bé để chơi với con cho có bạn.”

Vua và các quan đều bật cười. Vua bảo cha con là đàn ông, làm sao mà đẻ được. Em bé liền tươi tỉnh tâu:

“Thế sao làng chúng con lại có lệnh trên bắt nuôi ba con trâu đực cho đẻ thành chín con để nộp đức vua? Giống đực thì làm sao mà đẻ được ạ!”

Vua cười, bảo đó chỉ là thử thôi. Em tâu làng đã làm cỗ ăn mừng lộc vua ban rồi. Vua và các quan đều phục em thông minh lỗi lạc.

Con chim sẻ và cây kim may

Hôm sau, hai cha con đang ăn cơm ở công quán thì sứ nhà vua mang tới một con chim sẻ, với lệnh vua bắt phải dọn thành ba cỗ thức ăn.

Em bé nhờ cha lấy một cái kim may, rồi đưa cho sứ giả, nói:

“Ông cầm lấy cái này về tâu đức vua xin rèn cho tôi thành một con dao để xẻ thịt chim.”

Nghe vậy, vua mới phục hẳn, cho gọi hai cha con vào, ban thưởng rất hậu.

Vỏ ốc của sứ thần

Ít lâu sau, một nước láng giềng lăm le muốn chiếm bờ cõi nước ta. Để dò xem nước ta có người tài hay không, họ sai sứ mang sang một cái vỏ ốc vặn rất dài, rỗng hai đầu.

Sứ thần đố làm sao xâu được một sợi chỉ mảnh xuyên qua đường ruột ốc.

Các đại thần người thì dùng miệng hút, người thì bôi sáp vào sợi chỉ cho cứng, nhưng đều không được. Các ông trạng, các nhà thông thái cũng đành bó tay.

Triều đình bèn mời sứ thần ra ở công quán, rồi sai người đi hỏi ý kiến em bé.

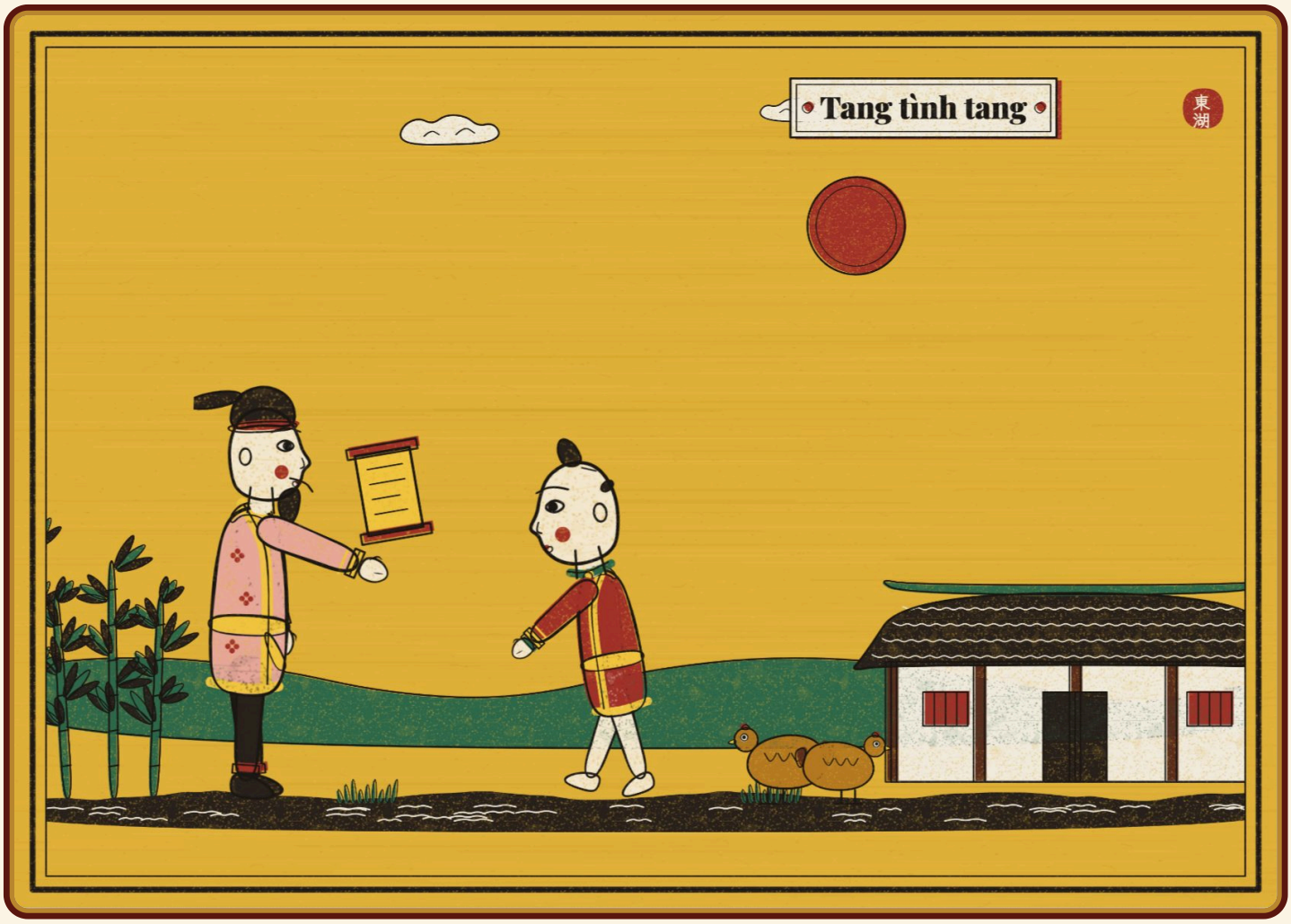

Tang tình tang

Viên quan mang lệnh vua đến thì em bé còn đang đùa nghịch ở sau nhà. Nghe quan kể chuyện, em bé hát lên một câu:

“Tang tình tang! Tính tình tang. Bắt con kiến càng buộc chỉ ngang lưng. Bên thời lấy giấy mà bưng, bên thời bôi mỡ, kiến mừng kiến sang. Tang tình tang...”

Hát xong, em bé bảo quan:

“Cứ theo cách đó là xâu được ngay!”

Kiến càng xâu chỉ, em làm trạng nguyên

Quan mừng rỡ về tâu vua. Quả nhiên, con kiến càng đã xâu được sợi chỉ xuyên qua đường ruột ốc, trước con mắt thán phục của sứ giả nước láng giềng.

Vua phong cho em bé làm trạng nguyên, lại sai xây dinh thự ở một bên hoàng cung cho em ở, để tiện hỏi han.

Ý nghĩa truyện

Truyện đề cao trí thông minh, sự nhanh trí của trẻ em và kinh nghiệm dân gian; người tài có thể xuất hiện ở bất cứ đâu, kể cả nơi ruộng đồng.

Đố vui

1. Viên quan hỏi người cha: trâu của lão cày một ngày được mấy gì?
   A. Mấy thúng gạo B. Mấy đường C. Mấy con cá
2. Vua ban cho làng ba con trâu đực và bắt nuôi sao cho đẻ thành bao nhiêu con?
   A. Chín con B. Ba con C. Mười hai con
3. Ở sân rồng, em bé khóc vì chuyện gì?
   A. Em bị lạc đường B. Em làm mất con trâu C. Cha không chịu đẻ em bé để chơi
4. Vua đưa con chim sẻ bắt dọn thành ba cỗ, em bé gửi lại vua cái gì?
   A. Một con gà trống B. Một cái kim may, xin rèn thành con dao C. Một thúng gạo
5. Em bé bày cách xâu sợi chỉ qua ruột ốc bằng con vật nào?
   A. Con kiến càng B. Con chim sẻ C. Con ốc sên

Hết

Nghe truyện có lời đọc, xem tranh động và chơi đố vui miễn phí tại **truyentranhcotich.io.vn**

Đáp án: 1B · 2A · 3C · 4B · 5A